

**คณะกรรมการประสานงานเกี่ยวกับการสำรวจทรัพยากรธรณี
ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้
(Coordinating Committee for Geoscience Programmes in East and
Southeast Asia: CCOP)**

ความเป็นมา

ปี 2509 (ค.ศ. 1966) ได้มีการก่อตั้ง “คณะกรรมการประสานงานเกี่ยวกับการสำรวจทรัพยากรธรณีนอกชายฝั่งในภูมิภาคเอเชีย (Committee for Co-ordination of Joint Prospecting for Mineral Resources in Asian Offshore Areas: CCOP)” (ชื่อเดิม) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานในการวางแผนและดำเนินงานทางธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีในกลุ่มประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรภายใต้คณะกรรมการเศรษฐกิจแห่งภาคพื้นเอเชียและตะวันออกเฉียงใต้ (United Nations Economic Commission for Asia and the Far East: ECAFE) ซึ่งต่อมาคือคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: ESCAP) โดยคณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีเข้าร่วมเป็นผู้แทนถาวรของประเทศไทยประจำ CCOP (Permanent Representative of Thailand to CCOP) เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2511

เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2530 ประเทศสมาชิก CCOP ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจพร้อมข้อกำหนด (Term of Reference: TOR) เพื่อก่อตั้ง CCOP เป็นองค์การระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Organization) อย่างเป็นทางการ และมีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม 2530 เป็นต้นมา ซึ่ง MOU ระบุให้ที่ตั้งสำนักงานของ CCOP อยู่ในประเทศไทย และ CCOP ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “Coordinating Committee for Coastal and Offshore Geoscience Programmes in East and Southeast Asia: CCOP” ปี 2537 (ค.ศ. 1994) จนกระทั่งปี 2545 (ค.ศ. 2002) CCOP ได้มีการเปลี่ยนชื่ออีกครั้งเป็น “คณะกรรมการประสานงานเกี่ยวกับการสำรวจทรัพยากรธรณีในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ (Coordinating Committee for Geoscience Programmes in East and Southeast Asia: CCOP)” ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้จนถึงปัจจุบัน

การดำเนินงาน

ปัจจุบัน CCOP มีสมาชิกจำนวน 16 ประเทศ ได้แก่ เนการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย มองโกเลีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ปาปัวนิวกินี สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยมีสำนักงานเลขาธิการ CCOP ตั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร มีประเทศที่ให้ความร่วมมือ 14 ประเทศ ประกอบด้วยออสเตรเลีย เบลเยียม แคนาดา เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ ฟินแลนด์ รัสเซีย สวีเดน สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และองค์การระหว่างประเทศที่ให้ความร่วมมือ 17 องค์การประกอบด้วย

- (1) Asian Council on Petroleum: ASCOPE (Malaysia)
- (2) International Center for Training and Exchanges in Geoscience: CIFEG (France)
- (3) Circum Pacific Council: CPC (USA)
- (4) United Nations – Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: UN-ESCAP
- (5) The Association of Geological Surveys of the European Union: EUROGEOSURVEYS (Belgium)
- (6) Geophysical Exploration Technology Limited: GETECH (UK)
- (7) Intergovernmental Oceanographic Commission: IOC
- (8) The Indian Ocean Marine Affairs Cooperation: IOMAC (Sri Lanka)
- (9) International Union of Geological Sciences: IUGS

- (10) International Programme for Petroleum Management and Administration: PETRAD (Norway)
- (11) United Nations Environment Programme: UNEP (Thailand)
- (12) United Nations - the Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: UN-ESCAP
- (13) United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO
- (14) Universiti Kebangsaan Malaysia: UKM
- (15) The World Bank
- (16) Young Earth Scientist Network: YES Network
- (17) International Environmental Research Institute: IERI

กลไกการบริหารงาน

การบริหารและการดำเนินงานของ CCOP เป็นไปตาม Terms of Reference, Rules of Procedure, Administrative Code และ Financial Code ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร (Steering Committee)

คณะกรรมการบริหาร CCOP (CCOP Steering Committee) ประกอบด้วยผู้แทนถาวรจากประเทศสมาชิก ทำหน้าที่กำกับดูแลด้านนโยบาย การอนุมัติแผนและงบประมาณ มีฝ่ายเลขานุการ (CCOP Technical Secretariat) เป็นกลไกในการปฏิบัติการ และมีคณะที่ปรึกษา (Advisory Group) CCOP ที่มาจากประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่ให้ความร่วมมือ บริหารงานโดยเงินบริจาคของประเทศสมาชิก และเงินสนับสนุนจากประเทศและองค์การระหว่างประเทศในโครงการต่าง ๆ

อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี มีฐานะเป็นผู้แทนถาวรของประเทศไทยประจำ CCOP (Permanent Representative of Thailand to CCOP) พร้อมด้วยผู้แทนไทยจะเข้าร่วมแสดงท่าทีของประเทศไทยในการประชุมคณะกรรมการบริหาร CCOP ปีละ 2 ครั้ง

การดำเนินงาน

ในแต่ละปี CCOP มีการประชุมที่สำคัญ ดังนี้

1. การประชุมใหญ่ประจำปี (CCOP Annual Session) จะจัดขึ้นในประเทศสมาชิก ซึ่งหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ เป็นการประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของประเทศสมาชิก ประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่ให้การสนับสนุน เกี่ยวกับโครงการและกิจกรรมด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี ตลอดจนสถานะทางการเงินและการบริหารงานของ CCOP ในรอบปี รวมทั้งผลงานวิชาการใน Thematic Session หลังจากการประชุมประจำปีจะมีการประชุมคณะกรรมการบริหาร

2. การประชุมคณะกรรมการบริหาร CCOP (CCOP Steering Committee Meeting) จัดขึ้นปีละ 2 ครั้ง ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการบริหารกลางปีที่จัดขึ้นในประเทศไทยทุกปี โดยกรมทรัพยากรธรณี เข้าร่วมจัดการประชุมกับ CCOP และการประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ต่อจากการประชุมใหญ่ประจำปีของ CCOP ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น การประชุมคณะกรรมการบริหาร เป็นการประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย การดำเนินงานโครงการและกิจกรรม สถานะทางการเงินและการบริหารองค์การของ CCOP ในรอบปี รวมทั้งอนุมัติแผนปฏิบัติการและงบประมาณของ CCOP ประจำปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. องค์ความรู้ที่ทันสมัยสำหรับการพัฒนาความรู้และระบบข้อมูลทางธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี เพื่อการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรธรณี การจัดการธรณีพิบัติภัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและของภูมิภาคจากการเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ กับ CCOP เช่น การประชุม การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ

2. บุคลากรประเทศไทยได้รับองค์ความรู้ และเทคนิคทางวิชาการ จากการเข้าร่วมประชุมวิชาการใน Thematic Session การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีธรณีวิทยากับนักวิชาการต่างชาติในการพัฒนาศักยภาพ และทักษะความชำนาญในการเข้าร่วมการประชุมในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการเปิดโอกาสที่ดีในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี

3. ประเทศไทย ได้ใช้เวทีในการประชุมประจำปีและการประชุมกรรมการบริหาร CCOP เพื่อเจรจา ดูแล รักษาผลประโยชน์ และผลักดันกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ของประเทศไทยและประเทศสมาชิก อีกทั้งยังได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทัศนคติและกรอบแนวคิดจากผู้บริหารสูงสุดขององค์กรทางธรณีวิทยา ในภูมิภาค การประสานความร่วมมือไม่แต่เฉพาะในโครงการที่ดำเนินการผ่าน CCOP เท่านั้น แต่ยังมีโอกาสได้ ประสานความร่วมมือทวิภาคีกับบรรดาประเทศสมาชิกและประเทศให้การสนับสนุนของ CCOP ซึ่งล้วนแต่มี ประโยชน์ในการพัฒนางานสำรวจวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีของ ประเทศไทย

4. การรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ